

Amb el suport de

secundària

LA REVISTA JOVE

ALFONS LÓPEZ

QUÈ ESTÀ PASSANT?

*Els vivien indiferents,
però un dia ho van saber*

Mans Unides

www.mansunides.org

JP

JUSTÍCIA I PAU

Aquest còmic és un material de la campanya **Combatre la fam, projecte de tots**

El cartell de la campanya del 2009 té com a protagonistes les forquilles, els ganivets i les culleres. Voldríem que el nostre món fos com una taula parada, com una casa amb les portes obertes. Per això necessitem que tots aportem allò que tenim, les eines a l'abast de cada un (forquilles, ganivets i culleres). Però a més, els coberts serveixen per més coses: les forquilles per repartir, escollir... i ens recorden mans que ens demanen ajuda o que la donen. Els ganivets són per tallar qualsevol injustícia. Amb la nostra solidaritat i un repartiment més solidari dels béns, podrem eradicar la fam i parar taula per a tots.

Mans Unides

Edita
Mans Unides. Barcelona
Rambla de Catalunya, 32 1r 1a
08007 Barcelona
Tel: 93 487 78 78
Fax: 93 487 45 74
bcn@mansunides.org
www.mansunides.org

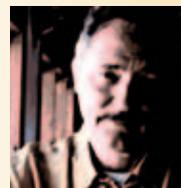
Presidenta **Rosa Pradas**

Distribució

 secundèria
LA REVISTA JOVE

Autor **Alfons López**
Coordinació **Daniel Ortiz**
Documentació **Arcadi Oliveres,**
Paula Señán Castellano, Mans
Unides i el propi autor
Correctora català **Marta Virgili i Vidal**
Disseny i maquetació **Ars Satèlit**
Impressió **Jiménez Godoy S.A**
Agraïments **Núria Vives**

Dipòsit legal MU 101 - 2009
Tirada 60.000 exemplars

L'AUTOR

Alfons López
[LLEIDA, 1950]

Periodista i dibuixant. Ha publicat la seva obra a diaris com La Vanguardia, El Periódico, Diari de Barcelona, Avui, i més recentment, a Público; revistes d'opinió com Oriflora, Canigó, o Mundo; d'humor i de còmics. Va ser membre del Comitè promotor del Saló de Còmic de Barcelona. Ha creat i dirigit diferents publicacions i va ser reconegut al 2005 amb el premi Serra i Moret per la Generalitat de Catalunya. A l'any 2002 s'inicia en una nova experiència, el llibre d'assaig polític en clau d'humor. "La pobreza no es rentable" i "Cambio Climático" són les seves darreres publicacions.

Amb el suport de:

 Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

 Generalitat de Catalunya

 Diputació Barcelona
xarxa de municipis

 JUSTÍCIA I PAU

HEM TORNAT A GUANYAR LES NOOOIEEES!!

OSTRES... !! UN ALTRE COP LA PETITA PIT BULL...

NO HI HA DRET, VOLEM LA REVENJA!

AIXÒ!

UN ALTRE DIA, ARA ENS HEM D'ANAR A DUTXAR...

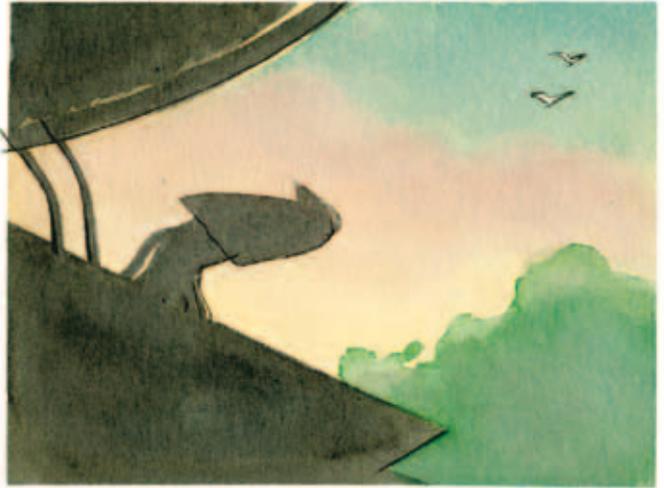
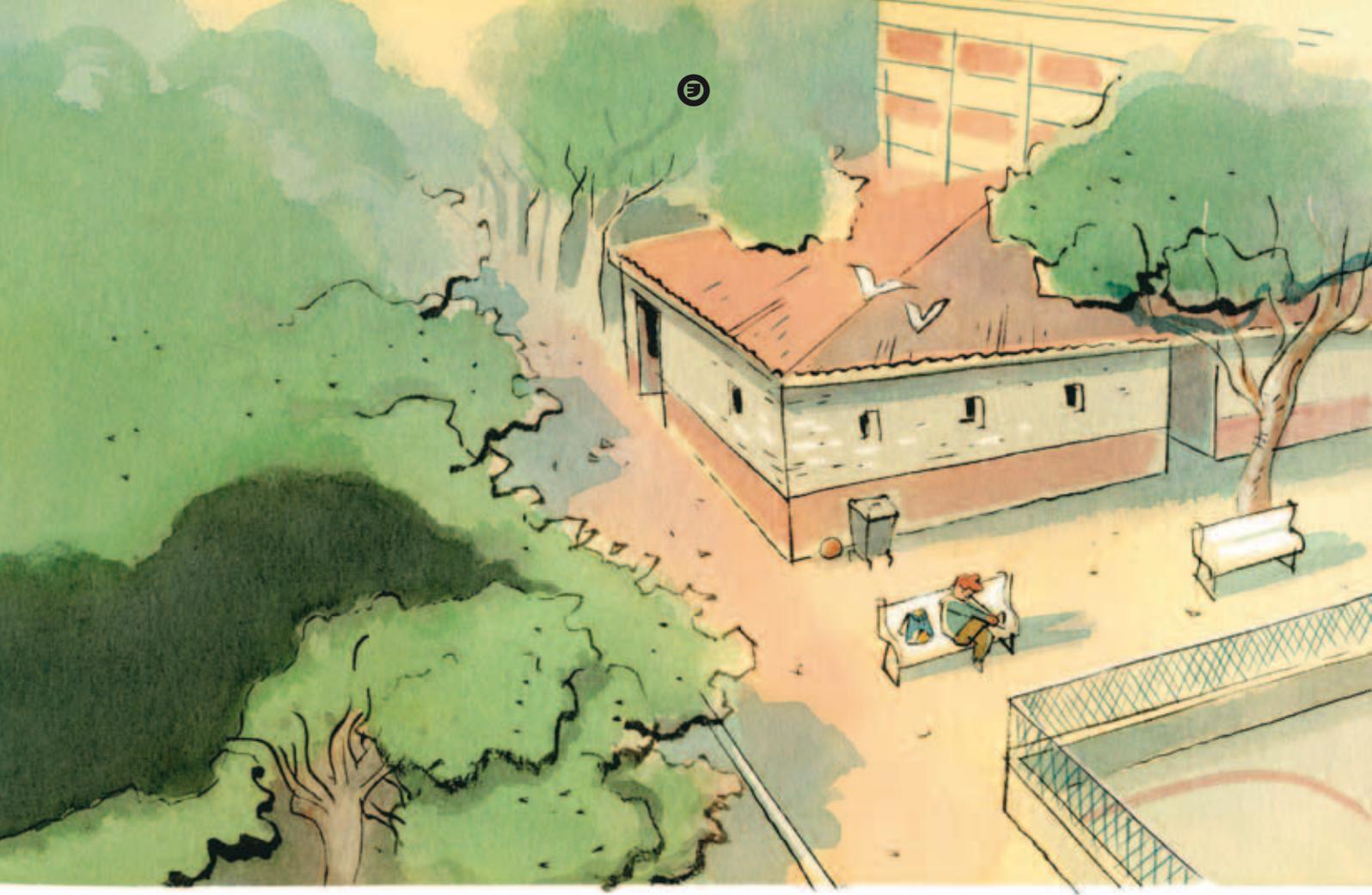
VAAAAL...

VAJA, SÓC EL PRIMER, QUE LENTS QUE SÓN...

PUNYETA! EM PENSO QUE M'HA SORTIT UNA BUTLLOFA...

D'AIXÒ, BON DIA, JOVE,
QUE TINDRIA CINC
MINUTS? ÉS QUE...

MMH?

¡MIRI, NO PENSO COMPRAR-LI
RES, NI APUNTAR-ME A
RES I SI INTENTA
ATRACAR-ME, ENCARA
M'HAURA DE PRESTAR
DINERS!

UNA MICA DE RESPECTE, NANO!
NO SÓC UN ATRACADOR, SÓC
UN MARCIÀ.

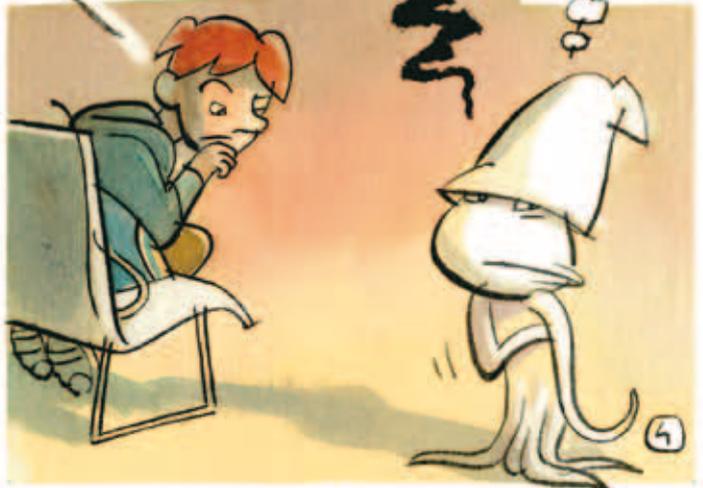
DE DEBÒ?

BÉ, EXACTAMENT NO, DE FET
VINC DEL PLANETA SETÈ DE
L'ESTEL QUART DE LA
CONSTEL·LACIÓ D'ANDRÒMEDA,
AIXÒ DE MARCIÀ ERA PER
SIMPLIFICAR.

MMH... HO POT
DEMOSTRAR
AIXÒ?

JESÚS,
QUINA
CREU...

MIRI... EL CARNET D'ESTUDIANT GALÀCTIC, AMB DESCOMPTE PER TOTA LA VIA LÀCTIA...

MMH...

VAL, VAL, JO EM DIC PERE I VOSTÈ?

ROCAROLS, PER SERVIR-LO.

QUIN NOM MÉS ESTRANY PER A UN EXTRATERRESTRE...

SÍ, ÉS QUE EN EL MEU PLANETA S'HAN POSAT DE MODA ELS NOMS EXÒTICS...

VAJA, PER FI ARRIBEN ELS MEUS AMICS.

US PRESENTO EN ROCAROLS, ÉS UN MARCIA .

NO, MARCIÀ NO, DE FET... AI, DEIXEM-HO CORRER...

HELENA. ARIADNA. ENRIC.

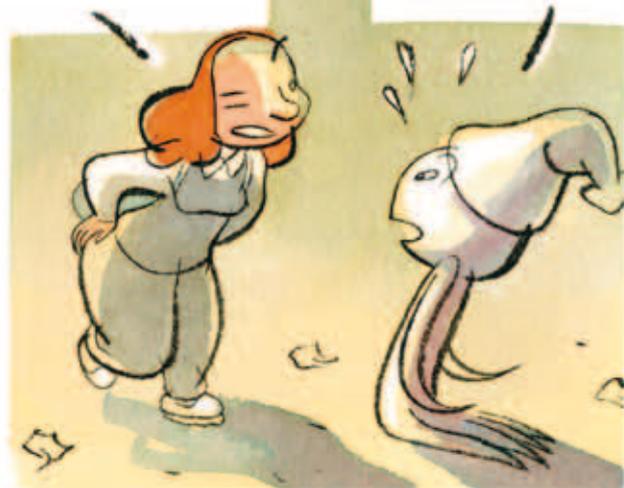

! A QUÈ HA VINGUT? A ENVAIR-NOS?

OSTRES! NO TÚ, QUINA MANDRA...

! A QUÈ DONCS? A SALVAR LA TERRA?

PER QUÈ?

NO HO SE, ÉS EL CLÀSSIC...

TURISME GALÀCTIC?

ACCIDENT DE L'AERONAU?

No, No, No!!

LA VERITAT ÉS QUE...

ENS VOL ABDUIR? QUE XULI!

FAIG UNA ENQUESTA PER SABER EL GRAU D'INFORMACIÓ TERRICOLA.

JA SABIA JO QUE NO SERIEN CINC MINUTS...

ESTIC EN UN PROGRAMA ERASMUS D'INTERCANVI, UN TERRICOLA SE N'HA ANAT CAP ALLÀ I JO CAP AQUÍ.

VAJA, SEGUR QUE SERÀ ALGUN AMERICÀ. O JAPONÈS O ALEMANY...

NO, HIPOPÒTAM, PERÒ EM PENSO QUE ALLÀ DALT S'AVORREIX MOLT, NOMÉS BADALLA.

ESTUDIO SOCIOBIOLOGIA, BRANCA: ESPÈCIES ESTÚPIDES EN VIES D'AUTODESTRUCCIÓ, PER AIXÒ HE VINGUT A LA TERRA (QUE EN SOU D'ESTRANYS...).

LA VERITAT ÉS QUE TENIU EL PLANETA QUE FA PENA, PER AIXÒ M'HE AFANYAT,

AMB ELS DINOSAURES JA VAIG FER TARD...

TAN MALAMENT ESTEM?

DEU N'HI DO... PERÒ ESPECIALMENT HI HA UNA COSA QUE EM CRIDA MOLT L'ATENCIÓ...

PER QUÈ DE TOTES LES ESPÈCIES SOU ELS QUE MÉS DIFERÈNCIES TENIU ENTRE VOSALTRES?

HOME, N'HI HA DE ROSSOS, NEGRES, TORRATS...

NO EM REFERIA A AIXÒ, HI HA UN SUPER PER AQUÍ?

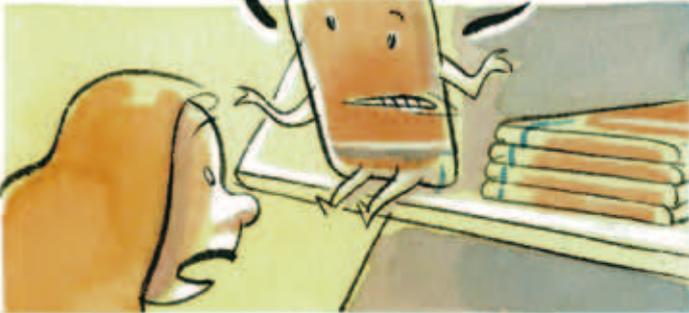
ELLS US HO EXPLICARAN MILLOR...

SUPER

MOLT MILLOR.

HOLA, SÓC LA XOCOLATA, JO VINC DE L'EQUADOR, PER VOSALTRES SURTO A UN PREU NORMALET...

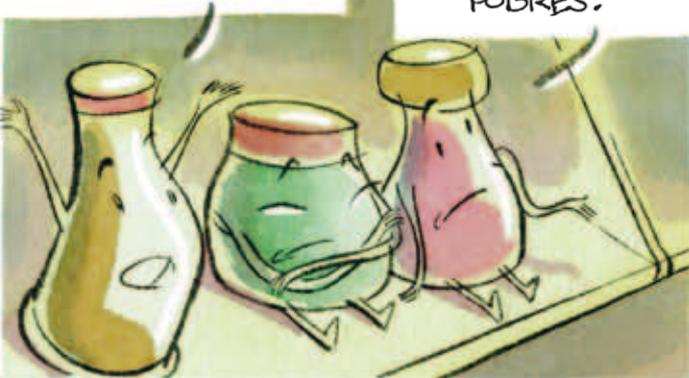

PERÒ ALS CAMPEROLS QUE RECOL·LECTEN EL CACAU ELS PAGUEN PREUS DE RIURE.

SÓC EL CAFÈ, JO VINC DE COLÒMBIA I PASSA EL MATEIX.

SÓM LES FRUITES TROPICALS, VENIM DE SRI-LANKA, GUINEA O FILIPINES...

I CAP DELS AGRICULTORS QUE ENS CONREEN PASSARAN DE POBRES.

IGUALET, IGUALET QUE EL COTÓ DE LA TEVA SAMARRETA, DEL TURKMENISTAN, SENSE ANAR MÉS LLUNY.

VAJA, PORTO UN ALIEN POSAT I NO HO SABIA.

I PER QUÈ, AIXÒ?

PERQUÈ ELS PREUS NO ELS MARQUEN ELS PAÏSOS D'ORIGEN...

Els decideixen els dirigents i els accionistes rics de les corporacions multinacionals que els compren els productes.

MMH... AQUESTA SETMANA ABAIXAREM EL PREU DEL CACAU, ENSORRAREM EL DEL SUCRE I QUE TREMOLIN LES GOMINOLES!

INFORMACIÓ PRIVILEGIADA?

NO, EL METGE M'HA PROHIBIT EL DOLÇ...

MIREU UNS APUNTS QUE HE ANAT PRESENT...

SEMBLA UN POWER-POINT...

PERÒ TRIDIMENSIONAL...

A NIVELL MUNDIAL

Les 20 persones més riques del planeta disposen d'un capital de 661.400 milions de dòlars que suposen 7,6 vegades l'ajut al desenvolupament mundial i 25 vegades l'ajut als països més pobres.

Aquest mateix import de 661.400 milions de dòlars és lleugerament més gran que el Producte Interior Brut (PIB) de tota l'Àfrica Sud-sahariana.

Amb la despesa militar mundial (1.300.000 milions de dòlars) és podria cobrir 26 vegades la quantitat que la FAO demana per eradicar anualment la fam al món.

Els beneficis de les 20 primeres transnacionals del planeta suposen 340.200 milions de dòlars i la xifra de les seves vendes és de 3.689.000 milions de dòlars (2007). Aquesta xifra de vendes suposa una tercera part de tota la renda (PIB) de la totalitat dels Països en Vies de Desenvolupament).

Al 2007, un alt executiu d'una de les 15 més grans empreses dels Estats Units cobrava 500 cops més que un treballador mig (al 2003 aquesta diferència *només* era de 300 cops).

ALGUNES DADES SOBRE ESPANYA

Els 18 espanyols més rics (de la llista dels 500 mundials) tenen un patrimoni de 59.300 milions de dòlars, equivalents al 5% del PIB espanyol, i 20 vegades més que l'import de l'Ajut Espanyol al Desenvolupament.

El 58% dels assalariats espanyols no arriben a mileuristes, mentre que els membres del consell d'administració de les empreses de l'IBEX 35 ingressen de promig 60.000 euros mensuals. En particular els del BBVA ingressen 10 vegades més, és a dir uns 600.000 euros al mes.

FIXA'T ESTIMAT, ENTRE TOT AQUEST MUNT DE PORQUERIA H HA GENT QUE VIU SENSE LLUM, AIGUA, MENJAR, ESCOLES NI SANITAT, PER QUÈ HO FARAN ?

NO HO SÉ CARINYO, TINDRAN UN MAL ASSESSOR DE BORSA.

REPUNYETA...

BÉ, JA SE SAP, SEMPRE N'HI HA HAGUT DE RICS I POBRES...

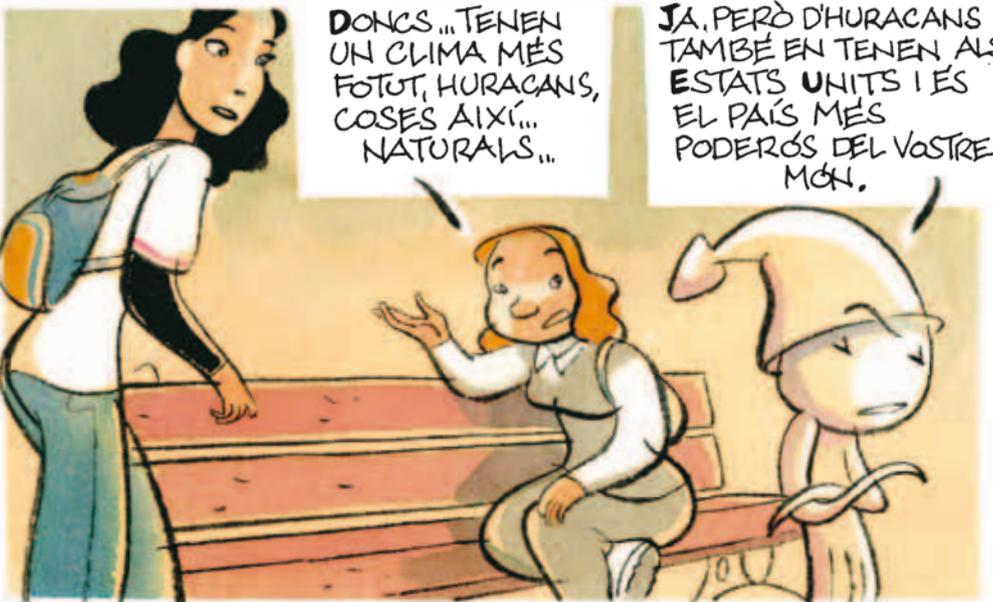

NO, NO SEMPRE, PERÒ NO ENS PRECIPITEM...

A MÉS, AIXÒ PASSA LLUNY D'AQUÍ, ALS PAÏSOS DE NEGRES O D'INDIS.

I PER QUÈ CREIEU QUE PASSA?

DONCS... TENEN UN CLIMA MÉS FOTUT, HURACANS, COSES AIXÍ... NATURALS...

JA, PERÒ D'HURACANS TAMBÉ EN TENEN ALS ESTATS UNITS I ÉS EL PAÍS MÉS PODERÓS DEL VOSTRE MÓN.

MIREU QUATRE DADES ACLARIDORES MÉS O MENYS ACTUALS...

963 milions de persones pateixen fam al món:

Uns 9 milions viuen en països industrialitzats i hiperconsumidors (Estats Units, Europa, Japó...), la resta en països en vies de consum, i en països *fets calda*.

2.700 milions d'éssers humans viuen en la misèria total:

sense feina, sense aliments suficients, sense un sostre decent, sense aigua potable, ni escoles, ni hospitals, ni...

Uns 1.500 milions guanyen menys de dos dòlars al dia i es gasten el 60% per menjar.

Prop de 1.000 milions viuen amb menys d'un dòlar al dia.

162 milions són encara més pobres i sobreviuen, no se sap com, amb menys de 50 centaus de dòlar al dia.

Més de 5 milions de nens més petits de cinc anys moren cada any a causa de la fam. I en total 10 milions moren per causes relacionades amb la pobresa.

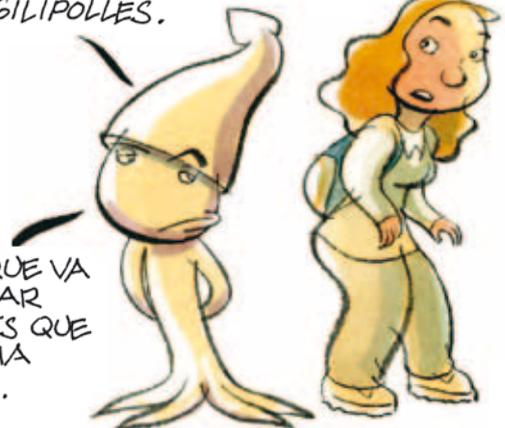
Espanya té 1.500.000 de pobres extrems. I un 20% de la població és pobre sense sostre.

A ESPANNA, DUES DE CADA DEU PERSONES SÓN POBRES I UNA ALTRA GILIPOLLES.

COM?

SÍ, LA QUE VA DEMANAR CRÈDITS QUE NO PODIA PAGAR.

NO TÉ REMEI...

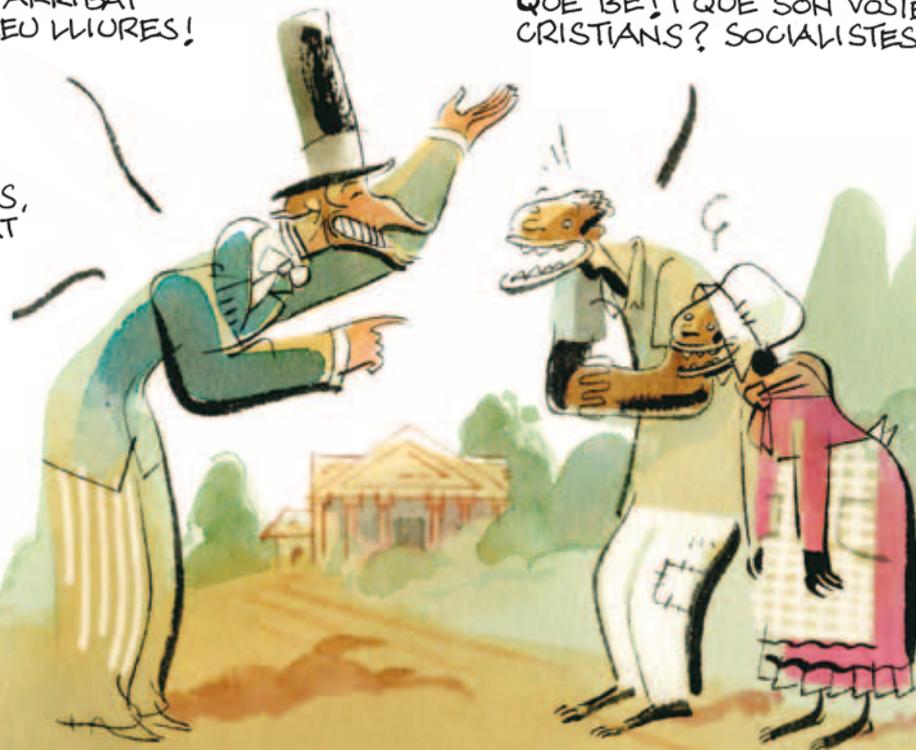
I TANT QUE SÍ, SUPOSANT QUE ES VOLGUI... US POSARE UNLS EXEMPLES HISTÒRICS DE COSES QUE SEMBLAVEN IMPOSSIBLES.

L'esclavitud, que va aparèixer farà, aproximadament, uns 10.000 anys, no es va abolir, a Occident, fins el segle dinou! (fa dos dies!) i per diferents motius.

I ARA QUE HEM ARRIBAT NOSALTRES, SEREU LLIBRES!

QUÈ BÈ! I QUÈ SÓN VOSTÈS? CRISTIANS? SOCIALISTES?

NO, ECONOMISTES, SURT MÉS BARAT PAGAR SOUS DE MISÈRIA QUE MANTENIR UN ESCLAU.

I les dones? Fins el segle passat no es va considerar que tenien els mateixos drets que els homes! I això, més o menys, als països industrialitzats, perquè a la resta encara estan esperant.

PERÒ LLAVORS, LES DONES I ELS NEGRES SÓN ESSERS HUMANS COM NOSALTRES?

SÍ, HOME, I ALGUN DIA ES PRESENTARAN A PRESIDENTS DELS ESTATS UNITS!

I QUÈ MÉS?!

PERÒ AIXÒ DE LES DESIGUALTATS ENTRE RICS I POBRES COSTARÀ MÉS...

ES POSSIBLE...

I PER QUÈ CREIEU QUE PASSA?

PERQUÈ SOM EGOISTES.

QUAN SURT ALGUNA CATÀSTROFE PER LA TELE ENS HI FIXEM I POTSER COL·LABOREM AMB DINERS, PERÒ DURA POC.

MMM... EL QUE DIEU
ÉS INTERESSANT, PERÒ
US FALTA INFORMACIÓ.

SI NO S'ENTENEN BÉ LES
CAUSES PROFUNDES DEL
QUE PASSA POTSER NO
ES TROBARA EL REMEI
ADEQUAT.

A MÉS, ELS COMPLEXOS
DE CULPA SÓN POC
PRACTICS I DUREN POC.

MIREU, LES CAUSES DE
LA POBRESA I PER TANT
DE LA FAM AL MÓN,
SÓN MOLTES.

SI TENIU PACIÈNCIA
AVUI US EN PARLARE
DE QUATRE.

Per començar

Les causes biològiques

La natura és bonica però també és cruel. L'evolució ha fet que les espècies del planeta, i la humana no és una excepció, tinguin uns mecanismes de supervivència que es basen en la defensa dels propis gens enfront dels altres. (Els altres que es fotin)

I COM SABEM
QUE VOSTÈ
ÉS LA TIA
ENRIQUETA,
SI ENCARA NO
S'HA INVENTAT
L'ADN ?

PEL COLOR
DELS ULLS ?

RES, QUE
NO COLA...

Aquesta mena d'*egoisme original*, perfeccionat durant milions d'anys, en els homínids té dues estratègies bàsiques que es complementen: La **competència** amb d'altres grups per obtenir el millor menjar, per exemple, i la indispensable **cooperació** amb els de la mateixa sang o grup per aconseguir-ho.

I EL QUE GUANYI EL PARTIT ES QUEDARÀ AMB EL BARRANC DELS MAMUTS!

SERÀ TAN MODERN COM VULGUIS, PERÒ NO TÉ LA GRÀCIA D'ESTOMACAR-SE A COPS DE SÍLEX...

És a dir, l'*homo sapiens* està programat per ajudar-se o per sentir compassió i bàsicament dins de la família. En segon lloc cap els amics i coaligats (les bandes primitives) i després per evolució cultural, cap a les tribus modernes: els estats, l'equip de futbol... Però a partir d'aquí costa molt avançar. Es tracta de l'**etnocentrisme**.

SOM ELS MILLORS I DE TOTS ELS MILLORS EL MILLOR SÓC JO!

MMM, EL SEU ÉS UN CAS TÍPIC DE SOBREDOSI D'AUTOESTIMA.

ÉS CLAR, PER AIXÒ ALS ALTRES, ALS DESCONEGUTS, ALS ESTRANGERS SEMPRE HI HA LA TENDÈNCIA DE MIRAR-LOS MALAMENT.

PREMI PER A LA SENYORETA! SÍ, EN GENERAL ELS DIFERENTS POBLES DE LA HISTÒRIA S'HAN CONSIDERAT A SI MATEIXOS ELS AUTÈNTICS HUMANS, LA RESTA, MONES PELUDES.

¡ AQUESTES SÓN LES BASES DE LA DESIGUALTAT, OI?

D'una banda, sí, d'una altra, l'herència genètica fa que en néixer no tots siguin iguals. No hi ha ni superiors ni inferiors, però la tendència és que, dintre del mateix grup, **els més forts i hàbils** busquin sempre la millor posició, o sigui, **es facin amb el poder**.

A VEURE, MIREIA, SI TU JA TENIES UNA GOMA, PER QUÈ HAS AGAFAT LES DELS ALTRES?

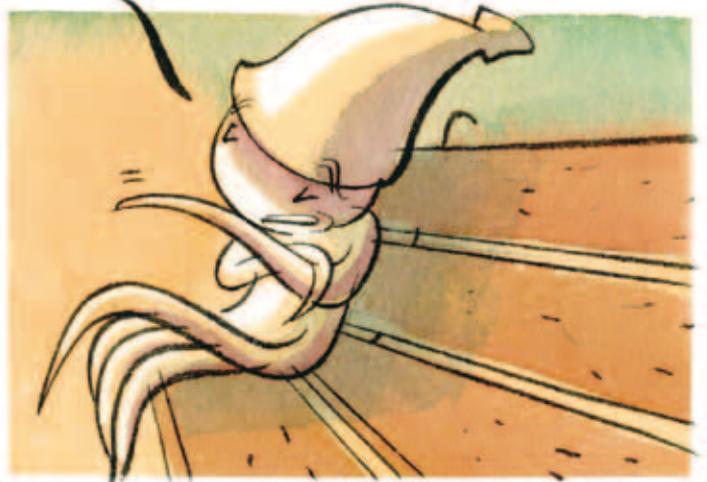
MMH... PER PRESTAR-SE-LES DESPRÉS AL 8'5% D'INTERÈS ?

PERÒ, SI ELS GENS MANEN TANT, POTSER ÉS QUE NO HI HA REMEI...

AIXÒ DEPÈN... CADA PERSONA DE LA VOSTRA ESPÈCIE ÉS UNA BARREJA DEL QUE TE D'INNAT I DEL QUE APRÈN. ÉS A DIR, POT REFLEXIONAR, POT AUTOREGULAR-SE. PER EXEMPLE:

Les bandes primitives, de tant en tant, s'esbatussaven per aconseguir els millors territoris, però fent servir una mica el seu cervellet es van recordar de la vella **cooperació familiar** i la van aplicar als grups veïns. Així va néixer **l'intercanvi**, possiblement la 1ª regulació de l'etnocentrisme.

HOME, NO ESTAN MALAMENT AQUESTA MERDA DE PELLIS QUE ADOBEU...

I AQUESTA PORQUERIA DE CERÀMIQUES QUE FEU VOSALTRES, TAMPOC.

Les causes culturals

Farà uns 200.000 anys que va aparèixer l'*homo sapiens* i durant tot aquest temps quasi no va existir la propietat, és a dir, no hi havia rics ni pobres. De segur que el cap de banda tenia els millors collarets, però en fi...

HAS VIST? ELS MALLOFRÉ PORTEN UN OS NOU I DIUEN QUE ES DE BISÓ.

AU VA...! DE CABRA I PARA DE COMPTAR.

Però farà uns 10.000 anys, alguns grups d'humans van deixar d'anar amunt i avall per caçar, recol·lectar o pescar, es van fer sedentaris i van aprendre a conrear la terra i a domesticar animals. Les condicions de vida van millorar i per primer cop va sobrar menjar, pells, oli, gra... era el que en economia s'entén com **excedent**.

NEN, SI NO T'HO MENGES TOT VINDRÀ L'HOME DEL SAC I S'HO EMPORTARÀ, HO VENDRÀ MÉS CAR I AMB ELS DINERS QUE LI SOBRIU INVENTARÀ EL CAPITALISME.

AIXÍ QUE TU MATEIX.

GASP...

Va ser revolucionari. Per primera vegada hi havia alguna cosa de valor per posseir i, és clar, els que tenien més fills per treballar o eren més llestos, tenien més. Fins aquell moment l'espècie humana era com les altres. *No hi ha animals pobres*, va aparèixer la **riquesa**.

ESTAN BOJOS AQUESTS HUMANS. PER QUÈ VOLEN QUATRE PELLS SI NOMÉS TENEN UN COS PER VESTIR?

I A MÉS, LA MODA D'AQUEST ANY ÉS HORRIBLE.

I amb la riquesa va sortir l'aportació cultural més exclusiva de l'espècie i que ha condicionat el món des de llavors: **la cobdícia**. En el fons una hipertròfia de l'instint de conservació que comença emmagatzemant per a l'hivern pròxim i acaba acaparant per mil hiverns, simplement pel gust de fer-ho i... perquè la riquesa és **poder**.

(Us en recordeu de les causes biològiques?)

JAUMET, HE DECIDIT QUE ELS QUATRE GERROS D'OLI QUE TENS ELS GUARDARE AMB ELS MEUS, JO TINC GUARDIES PER PROTEGIR-LOS.

DE QUI?

DE TU.

Si hi ha una cosa que defineix l'espècie humana són les contradiccions. Així la nova riquesa va fer augmentar el comerç entre els pobles i per tant l'intercanvi cultural, però de la mà de la cobdícia també va sortir **la guerra com a instrument econòmic**.

És a dir, no solament van aparèixer les primeres diferències socials dintre del mateix grup (no res comparades amb les d'avui dia...) sinó que, *gràcies a la guerra*, **la pobresa es va externalitzar**.

Les causes tecnològiques

Per entendre-les haurem d'anar una mica més enrere. Farà uns 60.000 anys uns quants *homo sapiens*, igual que abans ho havien fet altres homínids, van sortir d'Àfrica. Però l'arqueologia ens diu que no ho van fer els més avançats tècnicament, al contrari.

ENCARA LLENCEU PEDRES, TALOSOS? NOSALTRES JA FEM SERVIR LA DESTRAL MULTIUSOS QUE TALLA, ESMOLA, PICA I, A LES HORES EN PUNT, SONA.

CREC QUE HAUREM D'EMIGRAR A ALEMANNA...

Van marxar molt pocs (es creu que uns 6.000) però van arribar a tots els racons de la terra i les ètnies es van anar diversificant segons els diferents ecosistemes. Farà uns 20.000 anys tot l'hemisferi nord va patir una glaciació. Tot era una immensa nevera però és en circumstàncies difícils que l'evolució avança més de pressa seleccionant els que aprenen a adaptar-se al medi.

MIRI, QUE SÓC UN ÓS I LA COVA ÉS MEVA...

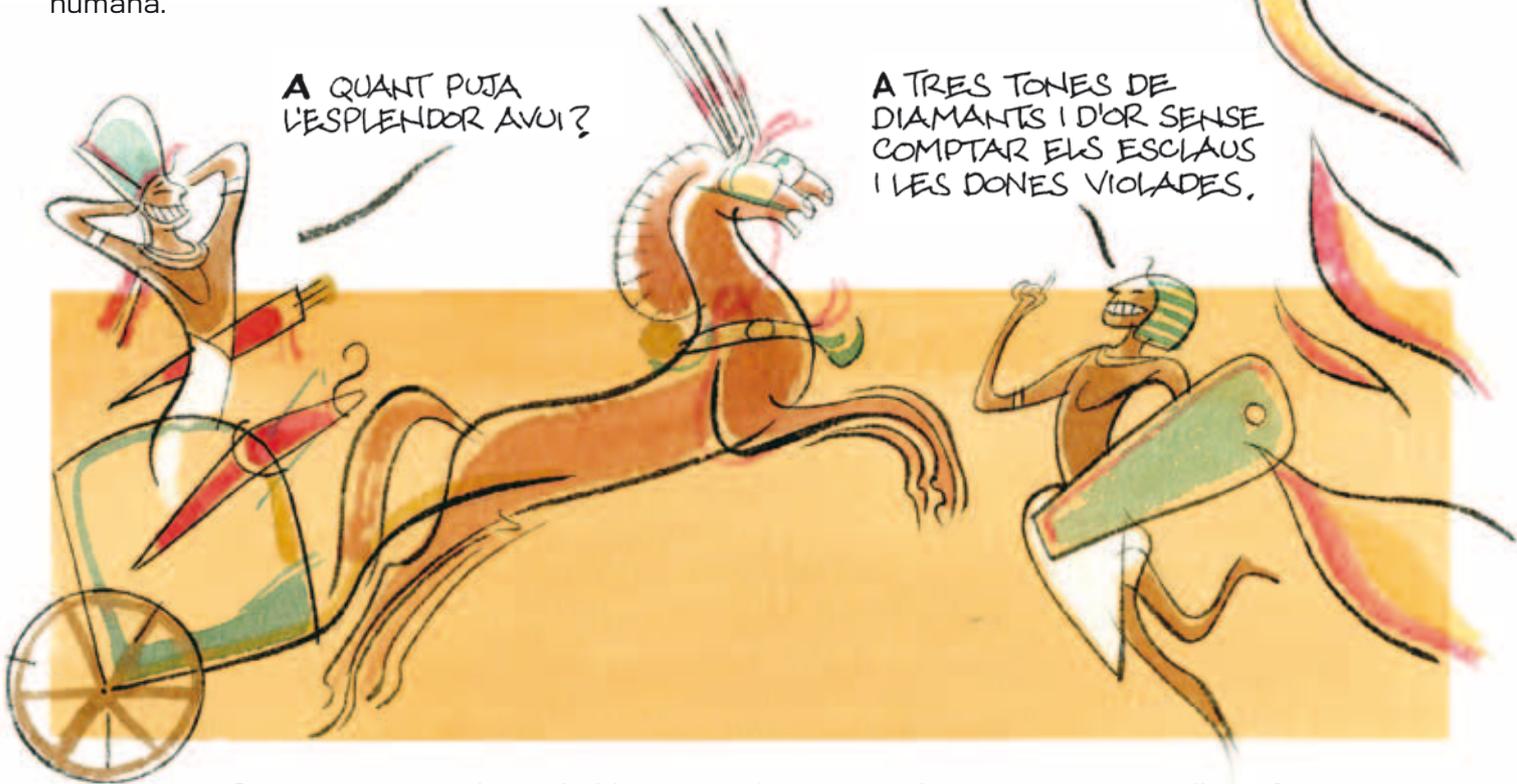

TÉ PAPERS PER DEMOSTRAR-HO?

BUROCRÀCIA, NI S'IMAGINA FINS ON ARRIBAREM...

PERÒ AIXÒ QUÈ ÉS?

No pot ser casual que, quan el temps va millorar, esclatessin les primeres civilitzacions a l'actual Xina i l'Orient Mitjà per estendre's després a la Conca Mediterrània. Així van veure la llum les matemàtiques, l'arquitectura, la filosofia, l'astronomia i les arts en general. L'inici de l'esplendor de la cultura humana.

A QUANT PUJA L'ESPLENDOR AVUI?

A TRES TONES DE DIAMANTS I D'OR SENSE COMPTAR ELS ESCLAUS I LES DONES VIOLADES.

A poc a poc, una ètnia, la blanca, va destacar pels avenços propis i l'aprofitament que feia dels altres. Alguns d'aquells alumnes endarrerits d'Àfrica ara eren els primers de la classe. El Renaixement europeu va coincidir amb una gran part d'Àsia que anava des de l'edat mitjana al paleolític, molt semblant al cas d'Amèrica on coexistien les civilitzacions avançades de Mesoamèrica i els Andes amb la prehistòria més contundent... I Àfrica?

VOSTRES TENEN LA SUPERIORITAT TECNOLÒGICA PERÒ, I LA MORAL I FILOSÒFICA?

VAJA... I AQUESTES DE QUIN CALIBRE SÓN?

Paradoxalment els que es van quedar a l'Àfrica que, recordem-ho, eren els més adaptats al medi amb la tècnica adequada per mantenir una població estable, van evolucionar molt poc, possiblement perquè no tenien la necessitat de fer-ho. El cas és que, a excepció d'alguns regnes de l'occident, tot el sud del Sàhara estava, tecnològicament, entre el paleolític i el neolític i això tindria greus conseqüències.

Al segle XV els espanyols van arribar per casualitat a Amèrica. Va ser l'inici de l'espoli més gran de la història. Amb l'ajut de dos invents xinesos: la brúixola i la pólvora, els europeus van envair el continent i es van quedar, però també van enviar cap a les metròpolis tot el que van trobar. Les fletxes i les destrals de fusta dels sioux, els asteques o els inques no van poder amb la **tecnologia** de l'acer i els canons.

Les causes històriques

Allò va significar l'inici del **colonialisme**. Els indígenes americans que van sobreviure van quedar sotmesos als patrons blancs i, quan l'or i la plata es van acabar, els europeus van substituir les hortes de l'autoconsum local per grans plantacions d'un sol producte: sucre, cotó, cafè, cacau,... Per fer-ho van **importar** esclaus d'Àfrica a dojo. Tardaven més a morir-se.

SR. MARQUÉS, SE'NS HAN TORNAT A MORIR TOTS ELS INDIS DE LA MINA.

REPUNYETA! JA ELS HI DONEU DE MENJAR DE TANT EN TANT?

OSTRES! MENJAR...

En els segles posteriors, i fins el dinou, els europeus van ocupar bona part d'Àsia i les illes del Pacífic a excepció del Japó sotmès, però no invaït militarment, pels Estats Units, alumnes avantatjats dels seus cosins anglesos. Gràcies als monocultius i als esclaus el comerç marítim es va disparar i el **capitalisme mercantil** va viure el seu millor moment.

CAPITÀ, ELS ESCLAUS AMENACEN AMB LLENÇAR-SE ALS TAURONS SI CONTINUEM POSANT MINUÉS I POLQUES A L'HORA DE LA GIMNÀSTICA!

DONCS QUE INVENTIN EL BLUES.

L'última a caure va ser Àfrica, trossejada i repartida literalment entre els europeus.

El procés va ser molt semblant arreu del món. Els pobles originaris van ser sotmesos a diferents graus de destrucció i les seves civilitzacions i les seves llengües van ser arrasades, especialment en els casos d'Amèrica i Oceania i notablement a l'Àfrica. Els seus habitants primigenis van passar de ser autosuficients a ser pobres i dependents. Va ser el principi del món que es coneix avui.

SI VOLEU QUE US ROBEM TOTES LES PRIMERES MATÈRIES MARQUEU LA CASELLA Ⓐ.
SI VOLEU QUE US FEM TREBALLAR FINS L'ESGOTAMENT ALS CAMPS DE COTO, CASELLA Ⓑ.
SI VOLEU...

CREC QUE ENS PORTEN LA DEMOCRÀCIA, ENS DEIXEN ESCOLLIR...

UAo!

VAJA... QUIN CURRÍCULUM QUE TENIM...

DONCS AIXÒ NO ÉS TOT...

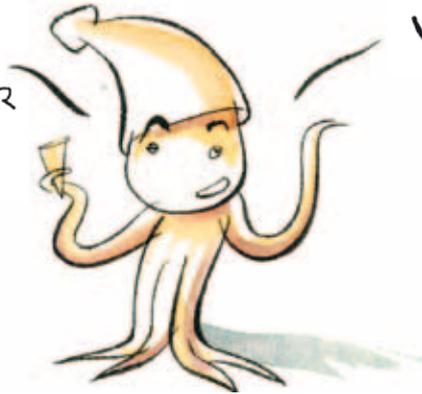
PERÒ NO TINC GAIRE MÉS TEMPS PERQUÈ, ARA QUE RECORDO, HAIG D'ANAR A ESTUDIAR ELS GORIL·LES DE PLATJA QUE ESTAN EN DIFICULTATS...

CAÇADORS FURTIVUS?

NO, MEDUSES.

PERÒ US FAREU UN
PETIT RESUM QUE
PODEU AMPLIAR PER
INTERNET.

VOilà!

EL NEOCOLONIALISME.

Quan els països ocupats militarment van accedir —després de molts esforços i patiments— a la independència, es van donar, bàsicament, dos tipus de situacions. Els que van quedar en mans dels fills dels antics conqueridors europeus, com el cas d'Amèrica del nord, del sud i Oceania, i els que, teòricament, van ser retornats als pobladors autòctons: Àfrica i Àsia. Però quasi tots, a excepció d'Amèrica del Nord, que va saber fer la revolució industrial, van quedar sotmesos a les antigues metròpolis (França, etc.) o a les noves potències (EUA) a través de les multinacionals **que són les que controlen els preus de les seves principals fonts de riquesa:** els monocultius i la indústria minera.

EL DEUTE EXTERN.

Amb les últimes independències del segle XX molts dels nous governs van descobrir que no tenien infraestructures ni res de res i, com que era poc pràctic tornar a l'estat tribal, es van endeutar amb els bancs del nord. Si a això afegim que la majoria dels seus governants eren corruptes (no és fàcil passar del neolític a la societat de consum) o dictadors posats directament per les antigues potències, entendrem que molts d'aquests diners van anar a parar a comptes privats de Suïssa. A canvi, avui, els seus pobles encara estan pagant els interessos dels interessos *in secula seculorum*.

LA GLOBALITZACIÓ NEOLIBERAL

El neoliberalisme és la fase actual del sistema capitalista. És un pensament fonamentalista que, oficialment, predica que només el mercat lliure ens salvarà a tots. L'estratègia és privatitzar-ho tot i deixar els Estats sense atribucions a excepció de... quan els bancs o corporacions tenen dificultats econòmiques que, llavors, es solucionen amb... els diners de tothom. La perla del neoliberalisme i del cinisme amb potes és que els països rics del nord subvencionen els seus productes que van al sud (de manera que l'economia local s'ensorra una mica més...) mentre, els productes del sud tenen un límit de quotes per arribar al nord i (a sobre!) han de pagar impostos per poder fer-ho.

EL BANC MUNDIAL I EL FONS MONETARI INTERNACIONAL.

Institucions bancàries d'abast mundial dominades pels Estats Units i els països més rics. Són les encarregades de què els països tirant a pobres paguin el deute amb la recepta neoliberal: S'ho han de *vendre tot* i si els nens no poden anar a l'escola perquè ara costa diners, millor. Patiran però no sabran per què.

D'AIXÒ... SAP SI HI HA ALGUNA DIETA PER REDUIR EL SOBREPÈS D'EGOISME I D'ESTUPIDESA HUMANA?

DONA, L'EGOISME ÉS NATURAL, PERÒ AMB UNS BONS EXERCICIS D'ALTRUISME I D'EMPATIA SE'L MANTE A RATLLA.

AL LLARG DE LA HISTÒRIA SEMPRE HI HAN HAGUT FORMES DE PENSAMENT QUE HAN ACONSEGUIT MILLORES PER A LA HUMANITAT.

PERÒ NO VAL A BADAR, PERQUÈ EL PUNYETERO DE SEGUIDA TORNA A SORTIR.

FINS I TOT, DE VEGADES, AUTOENGANNA EL CERVELL I FA TRAMPA.

NO SE US ACUT CAP EXEMPLE?

SÍ, LA MAJORIA DELS POLÍTICS ES BARALLEN DINTRE I FORA DEL PARTIT, DIUEN QUE ÉS PEL MILLOR PROGRAMA PERÒ REALMENT ÉS PER TENIR EL PODER.

EL MEU PARE DIU QUE AIXÒ TAMBÉ PASSA A LES EMPRESSES... I ALS SINDICATS I...

ARA QUE RECORDO, A MI EM SONA ALGUNA CAMPANYA CONTRA LA POBRESA...

SÍ, ÉS COSA DE LES NACIONS UNIDES... MIREU.

FLUSH

L'any 2000, en el marc de les Nacions Unides i per primera vegada, 189 països es van comprometre a assolir **8 objectius** prioritaris per eradicar la pobresa extrema al món en 15 anys. Aquests objectius afecten més de 1.000 milions de persones i per aconseguir-ho es va plantejar una aliança entre països rics i països que ho són força menys. Però mentre que aquests últims han de justificar les inversions i els resultats de les ajudes, els països desenvolupats només estan sotmesos a la seva tradicional *bona voluntat*...

El primer objectiu, Que resumeix tot el pla, es fer un primer pas per **eradicar la pobresa i la fam**, aconseguint: reduir a la meitat el percentatge de persones els ingressos de les quals siguin inferiors a 1\$ per dia, així com reduir, també a la meitat, el percentatge d'humans que pateixen fam.

ESTRATÈGIES BASIQUES QUE ES PROPOSEN DES DE DIFERENTS OBSERVATORIS

1. **La sobirania alimentària.** Vol dir enfortir la producció local d'aliments de subsistència tradicionals.
2. **Accedir a la propietat de la terra.** De forma planificada i amb ajudes a la inversió, sinó de poc serveix.
3. **Que tant homes com dones puguin obtenir crèdits barats** (al Tercer Món les petites empreses familiars funcionen, i especialment si les porten dones)
4. **Afavorir el control i la transformació dels propis productes**, evita dependències i crea més riquesa.

LA CRÍTICA MÉS IMPORTANT A L'OBJECTIU

Que el referent per ser un país pobre i rebre ajuda o no, sigui el **creixement econòmic**, o sigui el PIB (producte interior brut) que vol dir que en un mateix Estat pot ser que hagi gent pobríssima al costat d'uns pocs rics que mouen molts diners i *tapin* als altres.

EL SARCASME

Que fins ara, la quantitat de diners que reben d'ajuda els països subdesenvolupats és molt inferior a la que ells paguen en concepte d'interessos del deute extern.

IMAGININ QUE ELS
HI DONEM QUATRE
DURS, QUÈ EN
FARIEN?

ENS IMAGINEM UN
FERROCARRIL, UNA
INDÚSTRIA CONSERVERA,
UN HOSPITAL I TRES
ESCOLES PÚBLIQUES.

QUINA
IMAGINACIÓ
TENEN
VOSTÈS!

CÓM ESTA EL PATI A LA MEITAT DE CAMÍ (2008)

La Xina i la Índia milloren les dades de pobresa a causa del seu propi esforç. Però a nivell mundial les conclusions són que, ara per ara, els objectius, no només no es compliran per al 2015, sinó que no arribaran ni al 50% del seu propòsit a les regions moltíssim menys riques (terme políticament correcte...).

Però és que, a sobre, a l'Àfrica subsahariana la cosa empitjora progressivament enlloc de millorar. Per tant, i segons alguns càlculs, al 2015 hi hauran 247 milions més de persones en la pobresa extrema.

ELS ÚLTIMS ATACS ALS OBJECTIUS

Durant els anys 2007 i 2008 més de 100 milions d'éssers humans han anat a fer més grossa la llista dels que pateixen gana per causa de la pujada de les primeres matèries i uns 73 milions depenen directament de l'ajuda humanitària per poder menjar.

PER QUÈ?

En part pels biocombustibles.

La suposada gran troballa d'EUR i Europa per substituir a poc a poc el petroli i el seu CO₂ (causant del canvi climàtic) per combustibles extrets de cereals, ha fet que es deixin de vendre bona part d'aquests productes en el mercat alimentari humà per passar a alimentar els nostres automòbils, mercat que, naturalment, paga més bé. Això suposa el 30% de l'encariment mundial d'aliments. Ho diuen des de la OCDE fins a les ONG'S pel desenvolupament

Per l'especulació.

Un cop esclatada la bombolla del totxo i les hipoteques a molts països, els especuladors borsaris mundials no han dubtat a invertir en aliments (blat, arròs, soja...). Que la conseqüència sigui la pujada de preus a nivell global i la mort de fam de més gent, molt, el que es diu molt, no els preocupa.

PERÒ NO TOT ÉS NEGATIU, TAMBÉ TENIU ORGANITZACIONS (ONG'S) QUE TREBALLEN PEL DESENVOLUPAMENT DEL SUD SENSE MÉS BENEFICI QUE LA SATISFACCIÓ PERSONAL.

QUINA GENT MÉS ESTRANYA...

I SÓN TERRÍCOLES?

ELS JOVES PODEM FER ALGUNA COSA?

JO HE SENTIT PARLAR DE COMERÇ JUST...*

AIXÒ ESTARIA BÉ, FER PRESSIÓ PER ACONSEGUIR QUE ELS SEUS PRODUCTES ARRIBIN AL MÀXIM DE CENTRES DE VENDA.

* Aquell que, als països del Sud, crea llocs de treball, manté l'economia local, no admet el treball infantil, es respecta el medi ambient i dones i homes reben salaris dignes i justos.

ASSOCIAR-SE, PARTICIPAR EN LES CAMPANYES DE DENÚNCIA, PER EXEMPLE CONTRA EL DEUTE EXTERN, I D'ALTRES...

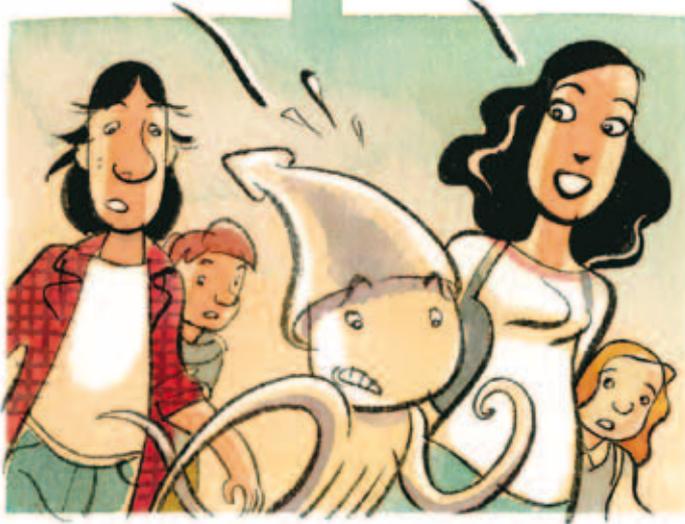
I DE MOMENT, INFORMAR-VOS, COM ESTEU FENT AVUI.

SENSE INFORMACIÓ NO HI HA REFLEXIÓ NI ACCIÓ.

BÉ, APA, MARXO
QUE FAIG TARD...

SENYOR ROCAROLS,
QUE TORNARÀ?

PER POC QUE PUGUI SÍ,
ENCARA QUEDA MOLTA
FEINA ...

AIXÒ HO EXPLIQUEM
I NO S'HO CREUEN ...

VAL, PERÒ DEMÀ LA
REVENJA A LA PISTA,
US GUANYAREM !!

AIXÒ SÍ QUE NO
T'HO CREUS NI TU.

ESTATUTS DE MANS UNIDES ARTICLE 5È

Mans Unides és una ONG de Desenvolupament que lluita contra: la fam, la deficient nutrició, la misèria, la malaltia, el subdesenvolupament, i la falta d'instrucció, produïts entre d'altres per les causes següents: la injustícia, el desigual repartiment dels béns entre les persones i els pobles, la ignorància, els prejudicis, la insolidaritat, i la crisi de valors.

Si no vols viure indiferent posa't les piles i actua

Informa't!

Assabenta't del que està passant al món a Internet, llibres, premsa i... jugant a www.unjocperillos.org

Participa!

Pots jugar sol o en grup i afegir les teves pròpies preguntes a aquest joc, un trivial que també és un manual perquè no t'enganyin. En el web del joc trobaràs també més còmics d'Alfons López que et pots baixar gratis.

Implica't!

A www.unjocperillos.org trobaràs propostes que pots fer tu. Perquè si volem que les coses canviïn no podem viure indiferents al que està passant al món.

Mou-te!

Junts, podem. Dóna suport a les campanyes de les ONGs i moviments socials que lluiten per un món millor.

www.mansunides.org
www.mansunides.blogspot.com
es.youtube.com/user/MansUnides
www.justiciaipau.org
www.pangea.org/fcongdl
www.hacesfalta.org
www.2015ymas.org

Nou! Fes noves preguntes
Nou! Juga en grup

UN JOC PERILLO'S • ORG

Juga i assabenta't del
que està passant al món...

www.unjocperillos.org

www.unjuegopeligroso.org

Mans Unides
www.mansunides.org